

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375
E-mail: ecocom-sofia@mfa.gr
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Θεολογία Βούλγαρη, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 12/2015

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- Φθινοπωρινές προβλέψεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής	2
- Πορεία εξωτερικού εμπορίου Βουλγαρίας.....	4
- Επίσκεψη κλιμακίου ΔΝΤ στη Βουλγαρία	4
- Έγκριση προϋπολογισμού 2016 από κοινοβούλιο Βουλγαρίας	6
II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	7
- Επιχειρηματικό γεύμα προς τιμή του Προέδρου της Δημοκρατίας της Ελλάδος, κ. Προκόπου Παυλόπουλου, και του Προέδρου της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, κ. Rosen Plevneliev	7
- Διάσκεψη Υπουργών Εργασίας & Απασχόλησης ASEM (Σόφια, 3-4.12.2015).....	10
III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	14
- 2 ^η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg V-A Greece-Bulgaria 2014-2020 (καταληκτική προθεσμία: 31.03.2016)	14
VI. ΚΛΑΔΙΚΑ	16
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	16
- Υπογραφή επενδυτικής συμφωνίας για την κατασκευή του IGB.....	16
- Σχέδιο για κατασκευή κέντρου διανομής φυσικού αερίου στη Βάρνα	17
- Γεωτρήσεις για εξόρυξη υδρογονανθράκων στη Μαύρη Θάλασσα το 2016.....	19
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	19
- Πώληση πλειοψηφικού πακέτου VIVACOM	19
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	20
- Προσφυγή Ομάν σε διεθνή διαιτησία για υπόθεση CCB	20
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	22
- Προκήρυξη τμήματος του αυτοκινητοδρόμου Struma, προθεσμία 25.01.2016	22
ΗΛΙΟΘΕΡΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	23
- Ο κλάδος των ηλιακών θερμοσιφώνων στη Βουλγαρία	23
V. ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	24
- Ελληνική συμμετοχή στο ετήσιο χριστουγεννιάτικο φιλανθρωπικό Bazaar Σόφιας (06.12.2015)	24

- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
 - Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Φθινοπωρινές προβλέψεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Σύμφωνα με τις εν θέματι φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (βλ. αναλυτικά το κείμενο της σχετικής έκθεσης: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2015_autumn/bg_en.pdf), για το σύνολο του 2014 το πραγματικό ΑΕΠ της Βουλγαρίας αναθεωρείται ελαφρώς προς τα κάτω (1,5% έναντι προηγούμενης εκτίμησης για ετήσια ανάπτυξη 1,7%). Για τα έτη 2015 και 2016 προβλέπεται ανάπτυξη 1,7% και 1,5% αντίστοιχα (βελτιωμένη εκτίμηση για το 2015 σε σχέση με τις προηγούμενες χειμερινές προβλέψεις της Ε. Επιτροπής, όπου γινόταν λόγος για ανάπτυξη 1,0% και 1,7% αντίστοιχα). Για το 2017 προβλέπεται δυναμικότερη μεγέθυνση της οικονομίας (2%).

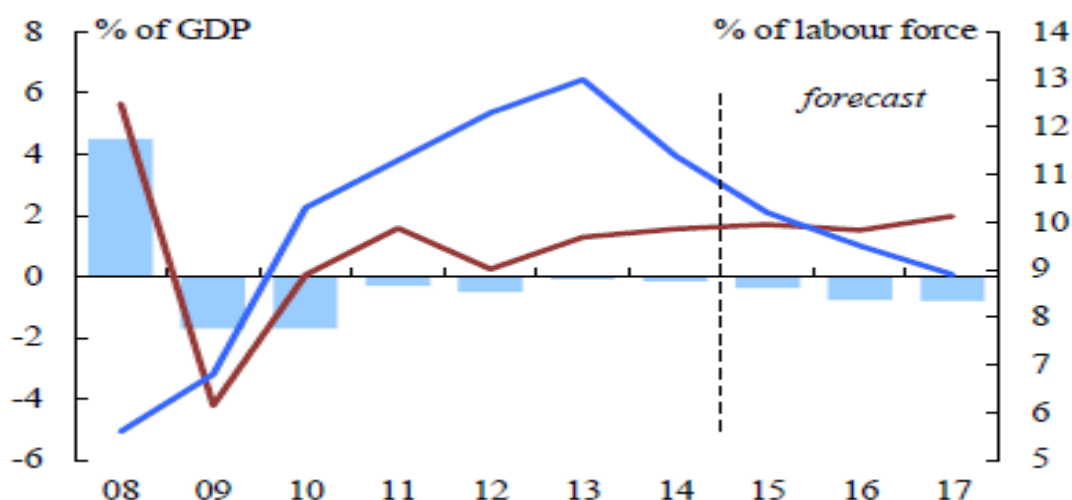
Πρόκειται για σαφώς πιο μετριοπαθείς εκτιμήσεις συγκριτικά με αυτές της βουλγαρικής κυβέρνησης, η οποία στο άρτι εγκριθέν από το Υπουργικό Συμβούλιο προσχέδιο προϋπολογισμού τοποθετεί το ρυθμό ανάπτυξης στο 2,1% για το 2016 και στο 2,5% για το 2017. Σύμφωνα με την Ε. Επιτροπή, η ανάπτυξη υποστηρίζεται περισσότερο από τις εξαγωγές – αν και το πλεόνασμα τρεχουσών συναλλαγών θα υποχωρήσει σταδιακά από το 1,4% του ΑΕΠ το 2015 στο 0,9% το 2017 και το εμπορικό έλλειμμα θα παραμείνει αρνητικό σε επίπεδα άνω του -4% του ΑΕΠ – και τις δημόσιες επενδύσεις και λιγότερο από την ασθενή ιδιωτική κατανάλωση, ο ρυθμός μεγέθυνσης της οποίας αναμένεται να ενισχυθεί σταδιακά έως το 2017 από 0,7% σε 1,7%. Ενδιαφέρον έχει η εκτίμηση της Επιτροπής για ασθενική πορεία των ιδιωτικών επενδύσεων λόγω «ενός μη υποστηρικτικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και περιορισμένων εισροών ξένων κεφαλαίων». Συνολικά, οι κίνδυνοι για τις αναπτυξιακές προοπτικές της Βουλγαρίας κρίνονται ως ισορροπημένοι.

Προβλέψεις για το ρυθμό ανάπτυξης της Βουλγαρίας το 2015

Οργανισμός / τραπεζικό ίδρυμα	Πρόβλεψη για 2015 %
Standard & Poor's	3,0
Fitch	2,5
Raiffeisenbank	2,0
Unicredit Bulbank	2,1
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	1,7
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	1,7
EBRD	1,0

Πηγές: Επεξεργασία από Γραφείο μας εκτιμήσεων Υπουργείου Οικονομικών Βουλγαρίας, διεθνών οικονομικών οργανισμών, οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης & χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Σε ό,τι αφορά τον εργασιακό κλάδο, το πρώτο ήμισυ του 2015 παρατηρείται περαιτέρω βελτίωση, ιδίως στους τομείς των κατασκευών και της γεωργίας. Στο πλαίσιο αυτό, υποστηριζόμενη και από τις εξωστρεφείς επιχειρήσεις, η απασχόληση θα βελτιωθεί περαιτέρω. Οι ανωτέρω παράγοντες σε συνδυασμό με τη μείωση του εργατικού δυναμικού της χώρας (σε προηγούμενες αναλύσεις της, η Επιτροπή έχει επισημάνει τις επιπτώσεις του δημογραφικού προβλήματος) θα συντελέσουν στην περαιτέρω μείωση της ανεργίας (9,4% το 2016 και 8,8% το 2017).

Παραγωγικό κενό (γαλάζιες στήλες), πορεία ΑΕΠ (κόκκινη γραμμή) και ανεργία (μπλε γραμμή). Πηγή: Εκτιμήσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Ο πληθωρισμός (εναρμονισμένος δείκτης) θα παραμείνει σε αρνητικό πεδίο και το 2015 (-0,8%), ενώ από το 2016 θα επανέλθει σε θετικό πρόσημο (0,7%). Τέλος, σύμφωνα με την Επιτροπή, τα δημόσια οικονομικά θα βελτιωθούν. Ειδικότερα, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης θα υποχωρήσει από 5,8% το 2014 στο 2,8% το 2015, επίπεδο στο οποίο θα κινηθεί και τη διετία 2016-2017. Το δομικό έλλειμμα θα κυμαίνεται την τριετία 2015-2017 περίξ του 2,5%. Αυτό το ελεγχόμενο μεν αλλά «ευμέγεθες» κατά την Ε. Επιτροπή, έλλειμμα οδηγεί σε σταδιακή αύξηση του δημόσιου χρέους από 27% το 2014 σε 33,6% το 2017. Εν προκειμένω, επισημαίνονται και πάλι οι πιο αισιόδοξες προβλέψεις της βουλγαρικής κυβέρνησης, όπως διατυπώνονται στο προαναφερθέν προσχέδιο προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών Βουλγαρίας, εφόσον συνεχιστεί ο ικανοποιητικός ρυθμός εισροής εσόδων, το έλλειμμα θα διαμορφωθεί το 2016 σε 2% με στόχο να υποχωρήσει περαιτέρω έως το 2018 στο 1%.

◇◇◇◇◇

- Πορεία εξωτερικού εμπορίου Βουλγαρίας

Σύμφωνα με πλέον πρόσφατα προσωρινά στατιστικά στοιχεία του Εθνικού Στατιστικού Ινστιτούτου Βουλγαρίας, οι βουλγαρικές εξαγωγές προς την Ε.Ε. το διάστημα Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2015 σημείωσαν σε ετήσια βάση αύξηση 9,2% αντιστοιχώντας σε 21,7 δις λέβα. Οι βασικοί εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας το ανωτέρω οκτάμηνο ήταν η Γερμανία, η Ιταλία, η Ρουμανία, η Ελλάδα, η Γαλλία και το Βέλγιο που απορρόφησαν το 69,4% των βουλγαρικών εξαγωγών προς την Ε.Ε. Οι εισαγωγές της Βουλγαρίας από χώρες της Ε.Ε. το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε 24,3 δις λέβα (τιμές CIF), σημειώνοντας αύξηση 5,9% σε ετήσια βάση. Οι μεγαλύτερες εισαγωγές πραγματοποιήθηκαν από τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Ρουμανία, την Ισπανία και την Ελλάδα. Κατά συνέπεια το εμπορικό ισοζύγιο ήταν αρνητικό για τη Βουλγαρία με εμπορικό έλλειμμα ύψους 2,5 δις λέβα (εξαγωγές FOB/εισαγωγές CIF).

Επίσης σύμφωνα με Εθνικό Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας, οι βουλγαρικές εξαγωγές προς τρίτες χώρες εκτός Ε.Ε. το διάστημα Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2015 σημείωσαν αύξηση 0,8% σε ετήσια βάση αντιστοιχώντας σε 13,6 δις λέβα. Κυριότερες αγορές που απορρόφησαν το 54,7% των εξαγόμενων βουλγαρικών προϊόντων ήταν η Τουρκία, η Κίνα, η Σερβία, η Ρωσία, οι ΗΠΑ, η ΠΓΔΜ και η Σιγκαπούρη. Το ίδιο δεκάμηνο οι εισαγωγές της Βουλγαρίας από τρίτες χώρες εκτός Ε.Ε. μειώθηκαν σε ετήσια βάση κατά 6,2% αντιστοιχώντας σε 15,5 δις λέβα (τιμές CIF). Κυριότερες προμηθεύτριες χώρες ήταν η Ρωσία, η Τουρκία, η Κίνα και η Ουκρανία. Το εμπορικό έλλειμμα για τη Βουλγαρία διαμορφώθηκε σε 1,8 δις λέβα (εξαγωγές FOB/εισαγωγές CIF).

◇◇◇◇◇

- Επίσκεψη κλιμακίου ΔΝΤ στη Βουλγαρία

Κλιμάκιο του ΔΝΤ πραγματοποίησε επίσκεψη στη Σόφιας από 4 έως 9 Νοεμβρίου τ.έ., προκειμένου να συζητήσει με τις αρμόδιες βουλγαρικές αρχές τις οικονομικές προοπτικές της χώρας και τις εφαρμοζόμενες οικονομικές πολιτικές.

Μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω επίσκεψης η επικεφαλής της αποστολής, κα Michele Shannon, προέβλεψε, [σε σχετικές δηλώσεις της](#), μέτρια ανάπτυξη 1,7% για το 2015, στα επίπεδα, δηλαδή, του περυσινού έτους, η οποία θα στηριχθεί στις εξαγωγές και στην απορρόφηση των ευρωπαϊκών πόρων. Η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να αυξηθεί, ενισχύοντας μέτρια και την ανάπτυξη κατά το 2016. Η ανεργία θα παραμείνει σε σχετικά υψηλά επίπεδα, παρά το γεγονός ότι, συγκριτικά με τα δεδομένα της διετίας 2013–2014, έχει ήδη

υποχωρήσει. Ο αποπληθωρισμός εκτιμάται ότι έχει φτάσει στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα, καθώς οι διεθνείς τιμές των εμπορευμάτων σταθεροποιούνται.

Στην ανακοίνωση του ΔΝΤ επισημαίνεται ότι τα προληπτικά μέτρα που έλαβε η βουλγαρική Κεντρική Τράπεζα συνέβαλαν στο μετριασμό των πιθανών επιπτώσεων στο τραπεζικό σύστημα από τις πρόσφατες εξελίξεις στην Ελλάδα. Χαιρετίζονται, επίσης, μέτρα που ελήφθησαν για τη βελτίωση της τραπεζικής εποπτείας: Ευθυγράμμιση της Βουλγαρίας με τους κανόνες της Βασιλείας (III), δημοσιοποίηση και εφαρμογή σχεδίου για την τροποποίηση του θεσμικού εποπτικού πλαισίου, ενσωμάτωση κοινοτικής οδηγίας για την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων, εντός χρονοδιαγραμμάτων προετοιμασία για επερχόμενο ΑQR. Οι πρόσφατες αναταραχές στις αναδυόμενες αγορές είχαν αμελητέα επίδραση λόγω της περιορισμένης έκθεσης της Βουλγαρίας στην εξωτερική αγορά κεφαλαίων. Ζητούμενα παραμένουν η προώθηση της εταιρικής εξυγίανσης και η λήψη περαιτέρω μέτρων για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ποσοστιαία εκτιμώνται σε περίπου 20% του χαρτοφυλακίου των τραπεζών).

Το ΔΝΤ χαιρετίζει, παράλληλα, τα, αρκετά πιο ενισχυμένα από το αναμενόμενο, έσοδα του προϋπολογισμού της Βουλγαρίας για το 2015. Τούτου λεχθέντος, εκτιμάται ότι χάθηκε μια σημαντική ευκαιρία για επιπρόσθετη εξυγίανση. Το ΔΝΤ προειδοποιεί, επίσης, την κυβέρνηση ότι πρέπει να αξιοποιήσει τα περιθώρια που απομένουν προκειμένου να περιστείλει τις τρέχουσες δαπάνες, με δεδομένο ότι οι περισσότερες εξ αυτών συγκεντρώνονται στο τελευταίο τέταρτο του έτους.

Το ΔΝΤ εκτιμά ότι είναι εφικτός ο τεθείς στόχος της κυβέρνησης για το έλλειμμα κατά το 2016 (2%). Ωστόσο, θα πρέπει να συνεχισθεί ο αυστηρός έλεγχος των δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των μισθολογικών δαπανών, και να υπάρχει η απαραίτητη ετοιμότητα για συγκράτηση των δαπανών, εφόσον τα έσοδα υπολείπονται των στόχων.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι επισημάνσεις του ΔΝΤ ως προς τη μεταρρυθμιστική ατζέντα της βουλγαρικής κυβέρνησης. Ειδικότερα, εκτιμάται ότι η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση του θέρους τ.έ. βελτιώνει τις βραχυπρόθεσμες δημοσιονομικές ροές, αλλά αυξάνει τις ανησυχίες για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος. Ανησυχία προκαλούν, επίσης, οι ανεπάρκειες του συστήματος υγείας και η δυσχερής οικονομική κατάσταση κρατικών ενεργειακών και μεταφορικών εταιρειών. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική η υλοποίηση των απαραίτητων πρωτοβουλιών για τη θέσπιση ενός πραγματικά ανεξάρτητου και λειτουργικού δημοσιονομικού συμβουλίου, στο πλαίσιο ενός ευρύτερου σχεδιασμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση των δημοσιονομικών κινδύνων.

Σύμφωνα με το ΔΝΤ, η σύγκλιση των Βουλγαρίας με το μέσο κοινοτικό εισόδημα προϋποθέτει την αντιμετώπιση διαρθρωτικών αναπτυξιακών εμποδίων. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να βελτιωθεί η δημοσιονομική θέση και η λειτουργικότητα του ενεργειακού τομέα, καθώς και η οικονομική βιωσιμότητα στον τομέα της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος. Τέλος, κεντρικής σημασίας για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και την προσέλκυση επενδύσεων, κρίνονται η αποτελεσματική δράση στους τομείς των υποδομών και του ανθρωπίνου κεφαλαίου, καθώς, επίσης, η λήψη μέτρων για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, όπως ο περιορισμός της διαφθοράς και της ενοιοκρατίας και η ενίσχυση του κράτους δικαίου.

◇◇◇◇◇

- Έγκριση προϋπολογισμού 2016 από κοινοβούλιο Βουλγαρίας

Εγκρίθηκε στις 02.12.2015 τ.έ., σε δεύτερη και τελική ανάγνωση, από το βουλγαρικό Κοινοβούλιο ο προϋπολογισμός του 2016. Ο προϋπολογισμός προβλέπει για το 2016 ανάπτυξη της τάξης του 2,1% του ΑΕΠ με την κατανάλωση και τις επενδύσεις να ενισχύονται. Υποστηριζόμενη περαιτέρω από την κατανάλωση, η ανάπτυξη υπολογίζεται σε 2,5% για το 2017 και 2,7% για το 2018. Εφόσον συνεχιστεί ο ικανοποιητικός ρυθμός εισροής εσόδων, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα διαμορφωθεί το 2016 σε 2%. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι το έλλειμμα θα αυξηθεί κατά BGN 49,4 εκατ. (περίπου € 25 εκατ.) σε σχέση με την εφετινή χρονιά και θα διαμορφωθεί στα BGN 2.275 εκατ. Στόχος του οικονομικού επιτελείου είναι έως το 2018 το έλλειμμα του δημοσιονομικού ισοζυγίου να υποχωρήσει στο 1%.

Προβλέπεται, παράλληλα, η σταδιακή αύξηση του κατώτατου μισθού, από τα BGN 380 στα οποία βρίσκεται σήμερα, σε BGN 420 από 1^η Ιανουαρίου 2016 και σε BGN 460 από 1^η Ιανουαρίου 2017. Για το 2018, δεν προγραμματίζεται περαιτέρω αύξηση του κατώτατου μισθού. Σταδιακή μικρή αύξηση 2,5 έως 2,8% προβλέπεται και για τις συντάξεις την τριετία 2016–2018. Παράλληλα, όμως, θα αυξηθούν τη διετία 2017–2018 οι κοινωνικοασφαλιστικές εισφορές. Τέλος, μικρές αυξήσεις προβλέπονται και για τα επιδόματα τέκνων (π.χ. για ένα παιδί το επίδομα αυξάνεται στα BGN 37 από BGN 35).

Το Κοινοβούλιο έθεσε το ανώτατο όριο του δημοσιονομικού χρέους για το 2016 στα BGN 26,6 δισεκ. Το κράτος θα έχει το δικαίωμα νέου δανεισμού (όχι, δηλαδή, για κάλυψη παλαιών δανείων) συνεπαγόμενου επιβάρυνση του χρέους έως το ποσό των BGN 5,3 δισεκ, από τα οποία BGN 1,8 δισεκ. θα διατεθούν για την κάλυψη του ελλείμματος, BGN 1,3 δισεκ. για την αποπληρωμή λοιπών υποχρεώσεων και το υπόλοιπο ποσό των BGN 2,2 δισεκ. θα αξιοποιηθεί ως εφεδρεία ασφαλείας, σε περίπτωση που προκύψουν προβλήματα στο

χρηματοοικονομικό σύστημα λόγω των επικείμενων ελέγχων αντοχής (asset management review) των βουλγαρικών τραπεζών. Όπως υπογράμμισε ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Vladislav Goranov, πρέπει να προληφθεί και αποτραπεί μια κατάσταση αντίστοιχη αυτής του 2014, όταν η χρεωκοπία της Corporate Commercial Bank, σε συνδυασμό με τις ανεπαρκείς προβλέψεις του τότε προϋπολογισμού, προκάλεσαν κρίση ρευστότητας.

Σχολιάζοντας τον προϋπολογισμό του 2016, ο Διοικητής της βουλγαρικής Κεντρικής Τράπεζας, κ. Dimitar Radev, τον χαρακτήρισε ισορροπημένο, αναγνωρίζοντας, όμως, ότι υφίστανται ορισμένες «απειλές» στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, λόγω της παρουσίας «οιονεί ελλειμμάτων» (σε κρατικές εταιρείες, που δραστηριοποιούνται στους κλάδους αυτούς). Σύμφωνα με τον κ. Radev, παρά το ότι έχουν προγραμματιστεί μια σειρά μεταρρυθμίσεων στους εν λόγω τομείς, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους παραμένει ασαφές. Αναφορικά με την ένταξη της Βουλγαρίας στη ζώνη του Ευρώ, ο κ. Radev εκτίμησε ότι είναι πολύ νωρίς να δοθεί συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, καθώς, ειδικά στον χρηματοπιστωτικό τομέα, απαιτείται πρόσθετη προσπάθεια, ιδίως σε ζητήματα όπως η τραπεζική εποπτεία και ο έλεγχος αντοχής / κατάστασης περιουσιακών στοιχείων (ASM) των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

◇◇◇◇

II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

- Επιχειρηματικό γεύμα προς τιμή του Προέδρου της Δημοκρατίας της Ελλάδος, κ. Προκόπιου Παυλόπουλου, και του Προέδρου της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, κ. Rosen Plevneliev

Επιχειρηματικό γεύμα (business luncheon) προς τιμή του Προέδρου της Δημοκρατίας της Ελλάδος κ. Προκόπιου Παυλόπουλου και του Προέδρου της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας κ. Rosen Plevneliev παρέθεσε το Ελληνικό Επιχειρηματικό Συμβούλιο στη Βουλγαρία στο ελληνικών συμφερόντων ξενοδοχείο Sofia Balkan, στο οποίο παρακάθησε ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Γιάννης Αμανατίδης και η

ελληνική αντιπροσωπεία. Η εκδήλωση, στην οποία παρέστησαν περισσότερα από 150 άτομα, μέλη του Επιχειρηματικού Συμβουλίου, αλλά και επιφανείς εκπρόσωποι της βουλγαρικής οικονομικής και επιχειρηματικής κοινότητας, εντάχθηκε στο πρόγραμμα της διήμερης επίσημης επίσκεψης του κ. Π.τ.Δ. στη Βουλγαρία, τέθηκε υπό την αιγίδα της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Σόφια και διοργανώθηκε από το Ελληνικό Επιχειρηματικό Συμβούλιο στη Βουλγαρία (το οποίο κάλυψε και τη

δαπάνη) σε συνεργασία με το Γραφείο μας και. Η εκδήλωση κρίνεται απολύτως επιτυχημένη, καθώς ανέδειξε ακόμη μια φορά, και μάλιστα στο ύψιστο πολιτειακό επίπεδο, τις εξαιρετικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών και ενίσχυσε περαιτέρω την παρουσία της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας στη Βουλγαρία.

Στο σύντομο χαιρετισμό του, ο Πρόεδρος του Επιχειρηματικού Συμβουλίου, κ. Σταμάτης Θεοδωρόπουλος, υπογράμμισε την εξαιρετική τιμή που αποτελεί για το Συμβούλιο η ένταξη της εκδήλωσης στο επίσημο πρόγραμμα της επίσκεψης του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας και αναφέρθηκε συνοπτικά στην πλούσια δραστηριότητα του Συμβουλίου, που συμπληρώνει 10 χρόνια συνεχούς παρουσίας στη χώρα και αριθμεί 180 μέλη, τα οποία διασφαλίζουν περισσότερες από 40.000 θέσεις εργασίας. Αναλαμβάνει δε μια σειρά από πρωτοβουλίες όχι αποκλειστικά επιχειρηματικού χαρακτήρα, αλλά και πολιτιστικές ή εκπαιδευτικές, μεταξύ των οποίων η υποστήριξη του ελληνικού σχολείου στη Σόφια, η χρηματοδότηση εκδόσεων και η παροχή υποτροφιών και βραβείων σε φοιτητές ελληνικών πανεπιστημίων.

Στην ομιλία του, ο κ. Plevneliev δήλωσε υπερήφανος, διότι, επισκεπτόμενος για πρώτη φορά επίσημα τα Βαλκάνια, ο Έλληνας Πρόεδρος επέλεξε ως πρώτο σταθμό τη Βουλγαρία. Η εν λόγω επίσκεψη αποδεικνύει ότι οι δύο χώρες όχι μόνο εδραιώνουν τα δυνατά θεμέλια της φιλίας τους, αλλά τα ενισχύουν περαιτέρω με κοινές δράσεις. Ευχαρίστησε τους Έλληνες επιχειρηματίες για τις επενδύσεις τους στη Βουλγαρία και εξέφρασε την ελπίδα οι επενδύσεις αυτές να πολλαπλασιαστούν, καθώς, όταν η επιχειρηματικότητα ανθεί, επωφελούνται τόσο το κράτος όσο και η κοινωνία. Άλλωστε, η ελληνική επιχειρηματικότητα κατέχει κυρίαρχη θέση σε σειρά τομέων, όπως ο χρηματοπιστωτικός, η βιομηχανία, το λιανικό εμπόριο κ.ά. Ο κ. Plevneliev εξέφρασε, επίσης, τη βεβαιότητα ότι η πολιτική σταθερότητα που έχει επιτευχθεί το τελευταίο έτος στη Βουλγαρία θα διατηρηθεί και οι φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις θα προχωρήσουν. Ήδη υλοποιήθηκε η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, ενώ το 2016 έπεται η ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων στον ενεργειακό τομέα, στην παιδεία, στο δικαστικό σύστημα και τα ύδατα. Υπογράμμισε το ποσοστό απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων (πλέον του 95%) που επετεύχθη την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (2007-2013) και επεσήμανε την ομαλή μετάβαση στη νέα (2014-2020), κατά την οποία έχει εξασφαλιστεί χρηματοδότηση για σημαντικές επενδύσεις σε σειρά τομέων, όπως ο αγροτικός. Σε ό,τι αφορά τα οικονομικά μεγέθη, ο κ. Plevneliev ανέφερε ότι η ανάπτυξη της βουλγαρικής οικονομίας θα υπερβεί εφέτος τις αρχικές προσδοκίες όχι μόνο του ΔΝΤ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και της ίδιας της κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, η οικονομική μεγέθυνση θα υπερβεί το 2% του ΑΕΠ το 2015, ενώ το 2016 θα κυμανθεί στο 2,5%. Ατμομηχανή της οικονομίας παραμένουν οι εξαγωγές. Παράλληλα, όμως, ενισχύεται η εγχώρια κατανάλωση, ενώ μειώνεται η ανεργία. Σε ό,τι αφορά τα μεγάλα έργα διμερούς ενδιαφέροντος, ο κ. Plevneliev μνημόνευσε τον αυτοκινητόδρομο Struma (συνδέει τη Σόφια με τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα και στόχος είναι η ολοκλήρωσή του έως το 2020), καθώς, επίσης, την υπογραφή της τελικής επενδυτικής απόφασης για την κατασκευή του διασυνδετηρίου αγωγού

φυσικού αερίου (IGB), η οποία έλαβε χώρα στις 10.12 τ.έ. στη Σόφια, παρουσία του Έλληνα Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Πάνου Σκουρλέτη. Σύμφωνα με τον κ. Plevneliev, Βουλγαρία και Ελλάδα αποτελούν κινητήριους μοχλούς της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στα Βαλκάνια και, στο πλαίσιο αυτό, θα πράξουν τα δέοντα ώστε η ανάπτυξη της περιοχής να συνεχιστεί. Σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση του προσφυγικού, ο κ. Plevneliev τόνισε ότι απαιτούνται κοινές δράσεις και πρωτοβουλίες όλων των κρατών-μελών της ΕΕ, ισχυρός έλεγχος στα ευρωπαϊκά σύνορα και διαφοροποίηση μεταξύ προσφύγων και οικονομικών μεταναστών. Ο Πρόεδρος της Βουλγαρίας επισήμανε ότι η Ελλάδα είναι ο τρίτος μεγαλύτερος επενδυτής στη χώρα με περισσότερο από € 3 δισεκ. επενδύσεις και κάλεσε τις βουλγαρικές εταιρείες να δείξουν αντίστοιχο επενδυτικό ενδιαφέρον για την Ελλάδα, καθώς οι δυο χώρες είναι στρατηγικοί εταίροι και, ενώνοντας τις δυνάμεις τους, γίνονται πιο δυνατές. Τέλος, υπογράμμισε τον συνεχώς αυξανόμενο ανοδικό ρυθμό των τουριστικών ροών, οι οποίες ανέρχονται σε 1.000.000 επισκέψεις εκατέρωθεν.

Από την πλευρά του, ο κ. Παυλόπουλος, υπογράμμισε τη σημασία της εκδήλωσης του Επιχειρηματικού Συμβουλίου, καθώς συνιστά απτή απόδειξη της επιτυχίας του ελληνικού επιχειρηματικού δαιμονίου, ενώ εγκωμίασε το Βούλγαρο ομόλογό του, ως κατεξοχήν παράδειγμα πολιτικού που είχε επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία πριν αναμιχθεί ενεργά στα κοινά. Επισημαίνοντας τη δραστηριοποίηση στη Βουλγαρία πλέον των 11.500 εταιριών ελληνικού ενδιαφέροντος, ο κ. Παυλόπουλος εξέφρασε «χαρά» για το γεγονός αυτό, καθώς αποδεικνύει πόσο καλές είναι οι διμερείς μας σχέσεις στο οικονομικό επίπεδο, αλλά και «ζήλεια» διότι το επιχειρηματικό περιβάλλον της Βουλγαρίας φαίνεται πιο φιλικό. Οι ήδη καλές διμερείς σχέσεις μπορούν να ενισχυθούν περαιτέρω και η υπογραφή της επενδυτικής απόφασης του διασυνδετηρίου αγωγού φυσικού αερίου συνιστά απτό βήμα προς την κατεύθυνση της ενδυνάμωσης της διμερούς συνεργασίας, καθώς πρόκειται για έργο κομβικής και εμβληματικής σημασίας στον ενεργειακό τομέα επισήμανε. Ένας καλός τρόπος περαιτέρω ενίσχυσης των διμερών σχέσεων είναι η σύγκληση του 3ου Ανώτατου Συμβουλίου Συνεργασίας, που θα λάβει χώρα το 2016 στη Σόφια και στο πλαίσιο του οποίου η Ελλάδα είναι έτοιμη να καταθέσει συγκεκριμένο σχέδιο δράσης. Η προεδρία της Βουλγαρίας στη Διαδικασία Συνεργασίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEECF) μπορεί, επίσης να ανοίξει νέους δρόμους συνεργασίας. Σύμφωνα με τον κ. Παυλόπουλο, με το παράδειγμα της αгаστής συνεργασίας τους, Ελλάδα και Βουλγαρία μπορούν να συμβάλουν τα μέγιστα, στηρίζοντας το ευρωπαϊκό μέλλον των γειτόνων τους. Σε ό,τι αφορά ειδικά την πΓΔΜ, η Ελλάδα τάσσεται υπέρ της ευρωπαϊκής προοπτικής της, αλλά θα πρέπει το κράτος αυτό να σεβαστεί τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες, το ευρωπαϊκό κεκτημένο και, κυρίως, την ίδια την ιστορία. Το θεσμικό και πολιτικό ευρωπαϊκό κεκτημένο, το διεθνές δίκαιο και τους κανόνες καλής γειτονίας, θα πρέπει να ενστερνίζεται και η Τουρκία, εφόσον πιστεύει στο ευρωπαϊκό της μέλλον και επιθυμεί να το πραγματώσει. Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας υπογράμμισε ότι η Ελλάδα θα στηρίξει τη Βουλγαρία, όπως άλλωστε έκανε έως τώρα, στην πορεία ενσωμάτωσής της σε σειρά ευρωπαϊκών θεσμών, όπως η ζώνη Σένγκεν και η Ευρωζώνη. Σύμφωνα

με τον κ. Παυλόπουλο, η Ευρωζώνη οφείλει να αλλάξει και να στηρίξει το κοινωνικό κράτος και τα κοινωνικά δικαιώματα, γιατί πραγματική ανάπτυξη δε νοείται χωρίς τον άνθρωπο και την ελεύθερη ανάπτυξη αυτού και δε συνιστά μέσο ανάπτυξης η εμμονή σε μια αυστηρή δημοσιονομική πειθαρχία. Η Ευρώπη θα ευθυγραμμιστεί με αυτή την ανάγκη και, στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα θα τείνει χείρα βοηθείας προς το βουλγαρικό λαό και θα στηρίξει τη βουλγαρική Κυβέρνηση στα βήματα που θα κάνει, ώστε να ενταχθεί στην Ευρωζώνη.

◇◇◇◇◇

- Διάσκεψη Υπουργών Εργασίας & Απασχόλησης ASEM (Σόφια, 3-4.12.2015)

Η εν θέματι 5η Διάσκεψη Υπουργών Εργασίας των χωρών ASEM (Asia & Europe Meeting) έλαβε χώρα στις 3-4 Δεκεμβρίου 2015 στη Σόφια (Ξενοδοχείο Marinela) με θέμα «Προς μία Βιώσιμη Κοινωνική Ανάπτυξη στην Ασία και την Ευρώπη: Ένα Κοινό Όραμα για Αξιοπρεπή Εργασία και Κοινωνική Προστασία». Διοργανώθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής της Βουλγαρίας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ, από ελληνικής πλευράς, συμμετείχε αντιπροσωπεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με επικεφαλής τον Υφυπουργό, αρμόδιο για θέματα κοινωνικής ασφάλισης, κ. Αναστάσιο Πετρόπουλο.

Κατά την έναρξη των εργασιών της διάσκεψης, ο Βούλγαρος Πρωθυπουργός, κ. Boyko Borisson, υπογράμμισε τη σημασία για τη Βουλγαρία του Ευρωασιατικού διαλόγου, ο οποίος πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω. Στη στρατηγική γεωγραφική θέση της Βουλγαρίας και τη διατήρηση καλών σχέσεων με τις χώρες τόσο της Ευρώπης όσο και της Ασίας αναφέρθηκε στη δική του σύντομη παρέμβαση ο Αντιπρόεδρος της βουλγαρικής Κυβέρνησης και Υπουργός Εργασίας, κ. Ivailo Kalfin, ο οποίος, παράλληλα, επισήμανε την κεντρική θέση των εργασιακών και κοινωνικών θεμάτων στο διάλογο Ευρώπης & Ασίας.

Στη δική της εισηγητική παρέμβαση, η Επίτροπος Απασχόλησης, κα Marianne Thyssen, έκανε και αυτή ειδική αναφορά στη σημασία του διαλόγου Ασίας - Ευρώπης, επισημαίνοντας, παράλληλα, την ύπαρξη ευρύτερης συμφωνίας για τη διαμόρφωση ενός πλαισίου συνεργασίας, που θα εξασφαλίζει καλύτερες συνθήκες εργασίας. Σύμφωνα με την κα Thyssen, η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε στο επίκεντρο της ατζέντας της τα κοινωνικά ζητήματα, με εστίαση στην προσέλκυση επενδύσεων (καθοριστικός ο ρόλος του Σχεδίου Juncker), τις δομικές μεταρρυθμίσεις, την προστασία των θέσεων εργασίας και τη λήψη μέτρων για την ανεργία των νέων. Αν και η πορεία τόσο της ανεργίας όσο και της φτώχειας στην ΕΕ είναι (μετριοπαθώς) καθοδική, εντοπίζονται ακόμη σοβαρά προβλήματα, όπως, επί παραδείγματι, η υστέρηση των γυναικών έναντι των αντρών σε ζητήματα απασχόλησης.

Η διήμερη διάσκεψη ολοκληρώθηκε με την υιοθέτηση της «Διακήρυξης της Σόφιας» (Sofia Declaration, web: <http://asemsofia.eu/img/mydeclaration.pdf>), η οποία καταγράφει τα συμπεράσματα των θεματικών των τριών ολομελειών, που έλαβαν χώρα. Τα εν λόγω συμπεράσματα έχουν συνοπτικά ως εξής ανά θεματική:

- I. Προκλήσεις και ευκαιρίες για τη βελτίωση της αγοράς εργασίας των νέων: Παρά τις θετικές δράσεις της ΕΕ και χωρών της Ασίας, αναγνωρίζεται ότι οι νέοι άνθρωποι συνεχίζουν να επηρεάζονται δυσανάλογα από την ανεργία και την υποαπασχόληση, ιδίως σε τομείς όπως η άτυπη οικονομία και οι μη τυποποιημένες μορφές εργασίας. Για την αντιστροφή της κατάστασης αυτής, υπογραμμίζεται η σημασία των δυναμικών αγορών εργασίας, του ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού και των αξιοπρεπών θέσεων απασχόλησης. Προς την εν λόγω κατεύθυνση, καλούνται όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και επιχειρήσεις να συνεργαστούν, ώστε, με τα κατάλληλα κίνητρα, να αναβαθμιστούν η επαγγελματική κατάρτιση και η μάθηση στο χώρο εργασίας. Πρέπει, επίσης, να υιοθετηθούν πολιτικές που θα επιτρέπουν στους νέους να αναπτύξουν τις κατάλληλες δεξιότητες και θα διευκολύνουν την ομαλή μετάβασή τους από την εκπαίδευση στο εργασιακό περιβάλλον. Η επιχειρηματικότητα και η αυτοαπασχόληση αναγνωρίζονται ως δυναμικά δυναμικές επιλογές για την αντιμετώπιση της ανεργίας, ενώ οι κυβερνήσεις, οι επιχειρήσεις και η κοινωνία των πολιτών καλούνται να συνεργαστούν και να συμβάλουν, ώστε να αρθούν μια σειρά από εμπόδια στην νεανική και νεοφυή επιχειρηματικότητα. Αναγνωρίζονται οι προκλήσεις και ευκαιρίες που συνδέονται με την εργατική κινητικότητα, ενώ κοινός τόπος υφίσταται ως προς την αναγκαιότητα στήριξης των πλέον μειονεκτούντων και ευάλωτων νέων, ώστε να ενταχθούν στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση. Τέλος, επισημαίνεται ότι οι όποιες δράσεις και δεσμεύσεις πρέπει να αναλαμβάνονται με σημείο αναφοράς της Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του ΟΗΕ, ενώ οι ηγέτες των κρατών-μελών του ASEM καλούνται να επιβεβαιώσουν τη δέσμευσή τους για την υιοθέτηση δομικών μεταρρυθμίσεων (στην αγορά εργασίας και στη διασύνδεση / μετάβαση σχολείου & εργασίας) και επενδύσεων ως μέσων για την επίτευξη βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος για τους νέους.
- II. Προώθηση αξιοπρεπούς απασχόλησης και ασφαλών εργασιακών χώρων στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες: Αν και αναγνωρίζεται η σημασία των εν λόγω αλυσίδων στην παγκόσμια ανάπτυξη και η συμβολή τους στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, επισημαίνεται η σύνδεσή τους με παραβιάσεις βασικών εργασιακών προτύπων του ILO, καθώς και με

αρρυθμιστά ή μη ασφαλή εργασιακά περιβάλλοντα, όπου η εργατική νομοθεσία και οι σχετικοί κανόνες ασφάλειας και υγιεινής δεν εφαρμόζονται ή εφαρμόζονται πλημμελώς. Κρίσιμος καθίσταται, συνεπώς, ο ρόλος των κυβερνήσεων για την προώθηση της αξιοπρεπούς απασχόλησης, την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας και την προώθηση των κατάλληλων προγραμμάτων, τα οποία θα ενισχύσουν την ικανότητα των επιχειρήσεων να διαμορφώσουν ασφαλείς χώρους εργασίας, που τηρούν τους κανόνες υγιεινής. Με δεδομένο ότι η άτυπη οικονομία υποθάλπει σοβαρές παραβιάσεις των εργασιακών δικαιωμάτων, επιδοκιμάζονται τόσο σχετική διακήρυξη των G-20 ("G-20 Policy Priorities for Creating Better Jobs") έτους 2014 όσο και η Σύσταση Νο 204 (2015) του ILO για τη μετάβαση από την άτυπη στην επίσημη οικονομία, αλλά και η πρωτοβουλία της ΕΕ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας, που θα συμβάλει στην αποτροπή και αποθάρρυνση της αδήλωτης εργασίας. Συμφωνείται ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις και αγοραστές, που εδρεύουν στα κράτη-μέλη του ASEM, θα πρέπει να ενθαρρύνονται, ώστε να διασφαλίζουν τα διεθνή εργασιακά πρότυπα και οδηγίες στις εφοδιαστικές τους αλυσίδες. Αναγνωρίζεται ότι η βιωσιμότητα των εφοδιαστικών αλυσίδων είναι ζήτημα που υπερβαίνει τα κράτη και απαιτεί συνεργασία σε περιφερειακό, διεθνές και πολυμερές επίπεδο, αλλά και τη δέσμευση των κυβερνήσεων σε σειρά πρωτοβουλιών - συχνά πλειονομερούς χαρακτήρα σε συνεργασία με διάφορους ενδιαφερόμενους παράγοντες / φορείς -, που συντελούν στην καλύτερη συμμόρφωση των παγκόσμιων εφοδιαστικών αλυσίδων.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η παρέμβαση, κατά τη συζήτηση της εν λόγω θεματικής, του Περιφερειακού Διευθυντή του ILO για την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία, κ. Heinz Koller, ο οποίος επισήμανε ότι οι εφοδιαστικές αλυσίδες ενισχύονται συνεχώς, αντιπροσωπεύοντας πλέον του 26% του συνόλου των θέσεων εργασίας παγκοσμίως ή περισσότερες από 450 εκατ. θέσεις εργασίας. Αρρυθμίες, που πρέπει να αντιμετωπιστούν, προκαλούνται από το ότι οι αλυσίδες παραγωγής και εφοδιασμού έχουν διεθνοποιηθεί, ενώ οι κανόνες εργασίας και οι οργανισμοί ελέγχου της τήρησης αυτών παραμένουν σε μεγάλο βαθμό εθνικοί. Το όλο ζήτημα θα βρεθεί στο επίκεντρο της διεθνούς διάσκεψης εργασίας το 2016 με στόχο τη διασφάλιση συνθηκών αξιοπρεπούς απασχόλησης.

- III. Επένδυση σε επαρκή συστήματα κοινωνικής προστασίας για ανάπτυξη και θέσεις εργασίας: Υπογραμμίζεται η ανάγκη συνέχισης των προσπάθειών για την εφαρμογή κατάλληλων εθνικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας, περιλαμβανομένων μέτρων ελάχιστης κοινωνικής προστασίας (floors), με αναφορά στην προαναφερθείσα Ατζέντα 2030 και στη Σύσταση Νο 202 (2012) του ILO (Social Protection Floors Recommendation). Η κοινωνική προστασία αναγνωρίζεται ως βασικό

εργαλείο για την ενεργοποίηση όσων είναι σε θέση να εισέλθουν στη αγορά εργασίας. Γίνεται εκ νέου μνεία στη Σύσταση № 204 (2015) του ILO και την ανάγκη εφαρμογής της σε τομείς όπως οι αγροτικές περιοχές και οι εφοδιαστικές αλυσίδες, ενώ υπογραμμίζεται η ανάγκη προσαρμογής των εθνικών κοινωνικών συστημάτων και πολιτικών, ώστε να παραμείνουν δημοσιονομικά βιώσιμα και ικανά να παρέχουν κατάλληλα κίνητρα συμμετοχής στην αγορά εργασίας σε συνδυασμό με μέτρα κατά της φτώχειας. Οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των επαρκών και κατάλληλων εθνικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας και, στο πλαίσιο αυτό, αναλαμβάνεται η δέσμευση για ανταλλαγή ορθών πρακτικών και εμπειρογνωμοσύνης. Παρεμβαίνοντας κατά τη συζήτηση της εν λόγω θεματικής, η κα Thyssen ανέφερε ότι η επιμήκυνση του προσδόκιμου ζωής αλλά και η δημοσιονομική κρίση ανέδειξαν αδυναμίες και προκλήσεις, στις οποίες θα πρέπει να ανταποκριθούμε. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό το θεσμικό πλέγμα κοινωνικής προστασίας να ενθαρρύνει τη συμμετοχή στην εργασία, την κοινωνική συμμετοχή και την κατάλληλη αξιοποίηση των ατομικών δεξιοτήτων. Η Επιτροπή υποστηρίζει τις σχετικές μεταρρυθμίσεις των κρατών μελών τις παρακολουθεί και τις αξιολογεί στο πλαίσιο των κύκλων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Στόχος παραμένει, επίσης, η διαμόρφωση δίκαιων και διατηρήσιμων συστημάτων κοινωνικής προστασίας, που θα ανταποκρίνονται στις προκλήσεις του δημογραφικού προβλήματος.

Σημειώνεται ότι κατά την πρώτη ημέρα της Διάσκεψης (3 Δεκεμβρίου τ.έ.), ο Υφυπουργός Εργασίας, κ. Αναστάσιος Πετρόπουλος, συναντήθηκε με τη Βουλγάρα ομόλογό του, κα Zornitsa Rusinova. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, τέθηκαν επί τάπητος θέματα διμερούς αλλά και ευρύτερου ενδιαφέροντος, όπως η ανεργία των νέων, η διασυννοριακή κινητικότητα των εργαζομένων, η συνεργασία των ασφαλιστικών φορέων των δύο χωρών, οι μειονεκτούσες/περιθωριοποιημένες ομάδες, η υλοποίηση κοινών προγραμμάτων δράσης με αξιοποίηση κοινοτικών και άλλων χρηματοδοτήσεων, καθώς και η περιφερειακή συνεργασία σε θέματα όπως οι διασυννοριακοί έλεγχοι. Σε ό,τι αφορά, ειδικότερα, την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, ο κ. Πετρόπουλος υπογράμμισε ότι αποτελεί προτεραιότητα της νέας ελληνικής Κυβέρνησης η διασύνδεση εξειδίκευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας. Αναφορικά με την περιθωριοποίηση ομάδων, όπως οι Ρομά, ο κ. Πετρόπουλος επισήμανε ότι πρέπει να επιδεικνύεται σεβασμός στις πληθυσμιακές αυτές ομάδες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Σημασία έχει η διαμόρφωση εστιών ποιοτικής παραγωγικότητας και καλών πρακτικών, καθώς και η υλοποίηση πολιτιστικών και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων, που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων.

Οι δύο Υφυπουργοί συμφώνησαν στη διαμόρφωση ενός πλαισίου συνεργασίας, το οποίο θα συμβάλλει στη βελτίωση του επιπέδου ζωής των εργαζομένων των δύο χωρών με έμφαση στην ποιότητα, ώστε η παραγωγικότητα να μην ενισχύεται σε βάρος των απασχολούμενων. Συμφωνήθηκε, επίσης, η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την εκπαίδευση και κατάρτιση, κυρίως των νέων ανέργων, οι οποίοι έχουν ανάγκη κινήτρων για να ενταχθούν και να παραμείνουν στην παραγωγική διαδικασία, αλλά και η λήψη κοινών μέτρων και δράσεων για τον αποτελεσματικό έλεγχο της υγιεινής, της ασφαλείας και, ευρύτερα, των συνθηκών εργασίας. Τέλος, σημειώθηκε ότι η οικονομική και κοινωνική πρόοδος δεν συντελείται με την υποβάθμιση των εργασιακών δικαιωμάτων και τη μείωση των μισθών και συντάξεων.

◇◇◇◇◇

III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

- 2^η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg V-A Greece-Bulgaria 2014-2020 (καταληκτική προθεσμία: 31.03.2016)

Τη Δευτέρα 14 Δεκεμβρίου 2015 ξεκίνησε η διαδικασία υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο της 2^{ης} Πρόσκληση του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg V-A Greece-Bulgaria 2014-2020 με καταληκτική προθεσμία 31.03.2016.

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωσης της Κοινής Γραμματείας του Προγράμματος Interreg V-A Greece-Bulgaria 2014-2020 η 2^η Πρόσκληση έχει **συνολικό** προϋπολογισμό 35,2 εκατομμύρια ευρώ και αφορά τους άξονες προτεραιότητας 2 και 4 του προγράμματος και τις κάτωθι επενδυτικές προτεραιότητες:

Άξονας Προτεραιότητας 2: Βιώσιμη και Κλιματικά Προσαρμόσιμη Διασυννοριακή Περιοχή (Διαθέσιμος Προϋπολογισμός : 19.500.000,00€)

Επενδυτική Προτεραιότητα 6.c: Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Ενδεικτικές δράσεις:

- Δράσεις ανταλλαγής καλών πρακτικών και μεταφοράς τεχνογνωσίας για τη διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Προστασία πολιτιστικών στοιχείων της διασυννοριακής περιοχής.
- Εφαρμογή τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας για την προώθηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επενδυτική Προτεραιότητα 6.d: Προστασία και αναδόμηση της βιοποικιλότητας

Ενδεικτικές δράσεις:

- Ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και πιλοτικών εφαρμογών για τη βιώσιμη διαχείριση πόρων, την ανάπτυξη «πράσινων υποδομών» και την προστασία της βιοποικιλότητας.
- Ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και πιλοτικών εφαρμογών στην αντιμετώπιση της διαχείρισης εδάφους με σκοπό τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας.
- Σχεδιασμός μοντέλων διαχείρισης και αντιμετώπισης κινδύνων για τις διασυννοριακές προστατευόμενες περιοχές.

Επενδυτική Προτεραιότητα 6.f: Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος

Ενδεικτικές δράσεις:

- Ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και πιλοτικών εφαρμογών για τη διαχείριση υδάτων.
- Διασυννοριακές συνεργασίες οικο-καινοτομίας και συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Συνεργασίες Καινοτομίας στη διαχείριση υδάτων.
- Πιλοτικές εφαρμογές, προώθηση καινοτόμων μεθόδων και ανάπτυξη νέων στη διαχείριση υδάτων.

Αξονας Προτεραιότητας 4: Διασυννοριακή Περιοχή Χωρίς Κοινωνικούς Αποκλεισμούς (Διαθέσιμος Προϋπολογισμός: 15.700.000,00€)

Επενδυτική Προτεραιότητα 9.a: Επένδυση στην υγεία και στις κοινωνικές υποδομές

Ενδεικτικές δράσεις

- Κέντρα υποστήριξης για κινδύνους υγείας, σπάνιες νόσους, δωρεά οργάνων κ.α. και ανάπτυξη κοινών διασυννοριακών σχεδίων και αρχών για την ανταλλαγή ανθρωπίνων πόρων και πληροφοριών.
- Ανακαίνιση και εξοπλισμός υπαρχουσών και καινούριων πρωτοβάθμιων δομών υγείας στη διασυννοριακή περιοχή.
- Ανάπτυξη υπηρεσιών διασυννοριακών κινητών μονάδων, τηλε-ιατρικής και άλλων μεθόδων παροχής ιατρικών υπηρεσιών με πυρήνα την τεχνολογία.

Επενδυτική Προτεραιότητα 9.c: Παροχή υποστήριξης στις κοινωνικές επιχειρήσεις

Ενδεικτικές δράσεις

- Υποστήριξη για τη δημιουργία και ανάπτυξη κοινωνικών εταιριών που προσφέρουν καινοτόμες λύσεις, οι οποίες προωθούν τις αγορές εργασίας της διασυννοριακής περιοχής και που προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες σε όλη τη διασυννοριακή περιοχή.
- Υποστήριξη κοινωνικής franchising για μεταφορά του επιχειρηματικού μοντέλου κοινωνικής εταιρίας από τη μια μεριά του συνόρου στην άλλη.

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι οι εξής φορείς:

- Δημόσιοι φορείς (εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές).
- Οργανισμοί δημοσίου δικαίου (όπως ορίζονται από την Κοινοτική Οδηγία 2014/24/ΕΚ).
- Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα Συνεργασίας *Interreg V-A Greece-Bulgaria 2014-2020*, καθώς τα έγγραφα που αφορούν την παρούσα πρόσκληση, τον τρόπο υποβολής προτάσεων, είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Προγράμματος www.greece-bulgaria.eu.

◇◇◇◇◇

VI. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Υπογραφή επενδυτικής συμφωνίας για την κατασκευή του IGB

Υπεγράφη στη Σόφια στις 10.12.2015 η επενδυτική συμφωνία για την κατασκευή του διασυνδεδητήριου αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB), ο οποίος θα μεταφέρει φυσικό αέριο από το Αζερμπαϊτζάν, μέσω Ελλάδας, στη Βουλγαρία. Ο διασυνδεδητήριος αγωγός αερίου μεταξύ Βουλγαρίας και Ελλάδας θα συνδέσει το δίκτυο διαμετακόμισης αερίου της Bulgartransgaz κοντά στη Stara Zagora με το δίκτυο της ελληνικής ΔΕΣΦΑ στην Κομοτηνή. Το μήκος του αγωγού είναι 182 χλμ εκ των οποίων 151 χλμ είναι σε βουλγαρικό έδαφος και 31 χλμ σε ελληνικό. Η προγραμματιζόμενη δυναμικότητα του διασυνδεδητήριου αγωγού είναι 3 δις

κυβικά μέτρα ετησίως, με δυνατότητα αύξησης έως 5,5 δις κυβικά μέτρα. Η συνολική επένδυση ανέρχεται σε 220 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 45 εκατ. ευρώ αποτελούν χρηματοδότηση της ΕΕ. Η κατασκευή του αγωγού αναμένεται να περατωθεί κατά το δεύτερο ήμισυ του 2018.

Στην τελετή υπογραφής παρέστησαν ο Πρωθυπουργός της Βουλγαρίας, κ. Boyko Borisson, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης αρμόδιος για τους Ευρωπαϊκούς Πόρους και την Οικονομική πολιτική, κ. Tomislav Donchev, και η Υπουργός Ενέργειας, κα Temenuzhka Petkova. Από πλευράς ελληνικής κυβέρνησης, παρέστησαν ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελλάδας, κ. Πάνος Σκουρλέτης, και ο Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων Υπουργείου Εξωτερικών,

κ. Γιώργος Τσιπρας. Μετά την υπογραφή της συμφωνίας από τους εκπροσώπους των δύο εταιρειών που θα διαχειριστούν το έργο, της βουλγαρικής Energy Holding και της ελληνικής IGI Poseidon, ο Υπουργός Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, κ. Πάνος Σκουρλέτης, δήλωσε τα εξής:

«Σήμερα είναι μια πολύ σημαντική ημέρα για την Ελλάδα και τη Βουλγαρία αλλά και για την Ευρώπη καθώς είμαστε εδώ για να λάβουμε την τελική επενδυτική απόφαση για την υλοποίηση του διασυνδεδετηρίου αγωγού IGB. Ο IGB είναι ένα έργο στρατηγικής γεωπολιτικής σημασίας με πολλαπλά οφέλη για τις χώρες μας καθώς συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ και στην αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας και στην ολοκλήρωση της αγοράς ενέργειας. Ο ελληνοβουλγαρικός αγωγός θα παίξει καθοριστικό ρόλο στη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας αλλά και στη δημιουργία εναλλακτικών οδών μέσω του Κάθετου Διαδρόμου για την προμήθεια φυσικού αερίου στις χώρες της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης. Είμαι σίγουρος ότι σύντομα θα λυθεί το θέμα της βιωσιμότητας του IGB. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ισχύει έτσι ώστε να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε την κατασκευή του, το δεύτερο εξάμηνο του 2016 και μετά από δύο έτη στο δεύτερο εξάμηνο του 2018 να τεθεί ο αγωγός σε λειτουργία. Η χώρα μου η Ελλάδα, μετατρέπεται σε έναν ενεργειακό κόμβο που θα έχει μια ευρύτερη σημασία για τα Βαλκάνια, για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη και σε αυτό συνεισφέρουν τα δύο μεγάλα έργα κατασκευής αγωγών φυσικού αερίου, ο TAP και ο IGB που ύστερα από μακρές διαπραγματεύσεις έχουν πάρει πλέον τον δρόμο της υλοποίησής τους. Αλλά και ο νέος τερματικός σταθμός LNG στην Αλεξανδρούπολη που σχεδιάζεται να γίνει θα αποτελέσει μια νέα ενεργειακή πύλη και θα διασφαλίσει νέες ποσότητες φυσικού αερίου για την τροφοδοσία της ελληνικής και περιφερειακής αγοράς. Σήμερα αποδεικνύεται ότι η ισχυρή πολιτική βούληση σε συνδυασμό με την αгаστή συνεργασία των εταιρειών μπορούν να οδηγήσουν στη δημιουργία στρατηγικών διασυννοριακών έργων εμβαθύνοντας τις σχέσεις των χωρών μας και ενισχύοντας σημαντικά την περιφερειακή συνεργασία».

- Σχέδιο για κατασκευή κέντρου διανομής φυσικού αερίου στη Βάρνα

Το βουλγαρικό Υπουργικό Συμβούλιο υιοθέτησε στις 10 Δεκεμβρίου τ.έ. σχέδιο για κατασκευή κέντρου αποθήκευσης και διανομής φυσικού αερίου (gas hub) στη Βάρνα, το οποίο θα φέρει το όνομα "Balkan". Η ανακοίνωση του Υπουργικού Συμβουλίου συνέπεσε με τη συνάντηση της Υπουργού Ενέργειας, κας Temenuzhka Petkova, και του κ. Klaus-Dieter Borchardt, Διευθυντή Εσωτερικής Ενεργειακής Αγοράς στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η εν λόγω απόφαση συμπίπτει, επίσης, με την υπογραφή στη Σόφια της επενδυτικής συμφωνίας για την κατασκευή του διασυνδεδετηρίου αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB), ο οποίος θα μεταφέρει, μέσω Ελλάδας, φυσικό αέριο από το Αζερμπαϊτζάν στη Βουλγαρία και βορειότερα. Είναι δε χαρακτηριστικό

ότι, κατά την τελετή υπογραφής της συμφωνίας, ο Βούλγαρος Πρωθυπουργός, κ. Boyko Borisson, έκανε ειδική αναφορά στο κέντρο διανομής, δηλώνοντας πως «τώρα έχουμε ευκαιρίες για ένα πολύ καλό κέντρο διανομής αερίου “Balkan”, το οποίο θα προσφέρει δυνατότητες και για τις εταιρείες που συμμετέχουν στην κατασκευή και στην μεταφορά αερίου, να έχουν κέρδη, αλλά πρώτα απ’ όλα το βουλγαρικό κράτος όσο περισσότερο αέριο μεταφέρει, τόσο περισσότερα τέλη διέλευσης θα εισπράττει.»

Στα ενεργειακά σχέδια της Βουλγαρίας σε ό,τι αφορά, ειδικά, το φυσικό αέριο, είχε αναφερθεί ο κ. Borisson στις 13 Οκτωβρίου, κατά τα επίσημα εγκαίνια του ανακαινισμένου σταθμού συμπίεσης στο Ihtiman (60 περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της πρωτεύουσας). Τότε ο κ. Borisson είχε δηλώσει ότι, μετά την ουσιαστική εγκατάλειψη του South Stream, η Βουλγαρία επιδιώκει να καταστεί περιφερειακό κέντρο διανομής φυσικού αερίου και είχε εκφράσει την ελπίδα «από το 2016 [μετά την επέκταση του σταθμού αποθήκευσης στο Chiren και την κατασκευή των διασυνδετηρίων αγωγών στις γειτονικές χώρες] να μεταφέρονται μέσω της Βουλγαρίας 20 – 30 δισεκ κ.μ. αερίου ετησίως · αυτήν τη στιγμή από τη χώρα μεταφέρονται 18 δισεκ. κ.μ. αερίου περίπου». Ο κ. Borisson είχε, ακόμη, υπογραμμίσει ότι βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης είναι η διατήρηση του δικτύου φυσικού αερίου υπό κρατικό έλεγχο.

Στο πλαίσιο συνέντευξής του στο ειδησεογραφικό πρακτορείο NOVINITE, ο κ. Borchardt εκτίμησε ότι η Βουλγαρία έχει τη δυναμική να καταστεί περιφερειακός κόμβος διανομής φυσικού αερίου, εφόσον, όμως, εκπληρώσει τρεις βασικές προϋποθέσεις: α) Να εξασφαλίσει πρόσβαση σε διαφοροποιημένες πηγές φυσικού αερίου, β) Να αναπτύξει τους διασυνδετήριους αγωγούς της με τις γειτονικές χώρες, γ) Να διαμορφώσει ένα ικανοποιητικά αναπτυγμένο εμπορικό περιβάλλον.

Σύμφωνα δε με ανακοίνωση της βουλγαρικής Κυβέρνησης, συμφωνήθηκε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η συγκρότηση κοινής ομάδας εργασίας, που θα υποστηρίζει το επιχειρηματικό και οικονομικό πλάνο για την υλοποίηση του κέντρου διανομής. Σε πρώτη φάση, θα διερευνηθεί οι νομικές, ρυθμιστικές και οικονομικές πτυχές του έργου.

Ενδιαφέρον, σε ό,τι αφορά τις φιλοδοξίες της Βουλγαρίας στον τομέα του φυσικού αερίου, έχουν και οι συζητήσεις της βουλγαρικής Κυβέρνησης με το Ιράν. Τη σχετική κινητικότητα φαίνεται να επιβεβαιώνει ο Πρέσβης του Ιράν στη Σόφια, κ. Abdollah Norouzi, ο οποίος σε δηλώσεις του το Σεπτέμβριο τ.έ. αναφέρθηκε στα σχέδια του Ιράν για αναβίωση του αγωγού Nabucco, όπου ο ρόλος της Βουλγαρίας είναι κεντρικός. Ακολούθησε επίσκεψη βουλγαρικής αντιπροσωπείας στην Τεχεράνη το φθινόπωρο τ.έ., ενώ, σύμφωνα με τον αναλυτή του I-SDA (web: <http://i-sda.eu/main/>), κ. Ιωάννη Μιχαλέτο

(εισήγηση με θέμα “The Race for Energy Security in the Balkans” στις 4 Νοεμβρίου τ.έ. στη Σόφια στο πλαίσιο της Διεθνούς Διάσκεψης “Gas Geopolitics in South East Europe”), οι συζητήσεις μεταξύ των δύο πλευρών συνεχίζονται σε διπλωματικό επίπεδο.

◇◇◇◇◇

- Γεωτρήσεις για εξόρυξη υδρογονανθράκων στη Μαύρη Θάλασσα το 2016

Σύμφωνα με ανακοίνωση της γαλλικής εταιρείας Total, θα ξεκινήσει μεταξύ Φεβρουαρίου και Μαΐου 2016 γεώτρηση για εξόρυξη υδρογονανθράκων στις ακτές της Βουλγαρίας στη Μαύρη Θάλασσα. Το πρώτο πεδίο εξόρυξης απέχει 86 χλμ από τις βουλγαρικές ακτές και αποτελεί τμήμα του οικοπέδου Χάν Ασπαρούχ, έκτασης 14.220 τετρ. χλμ. Όπως δήλωσε ο κ. Χαβιέ Φογκερά, Γενικός Διευθυντής της Total Βουλγαρίας «ένα τέτοιο έργο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την ενεργειακή διαφοροποίηση της Βουλγαρίας και θα επιφέρει μεγάλα οφέλη στην περιοχή και στη Βάρνα καθώς οι επιχειρήσεις εφοδιασμού θα πραγματοποιούνται στο λιμάνι της». Υπενθυμίζεται ότι η Total, σε συνεργασία με την αυστριακή OMV και την ισπανική Repsol, είχε υπογράψει με τη Βουλγαρία συμβόλαιο έρευνας υδρογονανθράκων για το ανωτέρω τμήμα του οικοπέδου Χάν Ασπαρούχ το 2012, ενώ το 2014 ανακοινώθηκε ότι η έρευνα θα ξεκινήσει το 2016, λόγω της πτώσης των τιμών του πετρελαίου παγκοσμίως.

◇◇◇◇◇

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

- Πώληση πλειοψηφικού πακέτου VIVACOM

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του τοπικού τύπου, ο Βούλγαρος επιχειρηματίας Spas Rusev εξαγόρασε το πλειοψηφικό πακέτο της εταιρείας τηλεπικοινωνιών BTC (πρώην κρατικού φορέα, γνωστού πλέον με το διακριτικό τίτλο VIVACOM), ύστερα από δημοπρασία, που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο. Ο όμιλος Olympia Group του κ. Πάνου Γερμανού φέρεται ως ο βασικός αντίπαλος του κ. Rusev στη διαδικασία αυτή. Το τελικό τίμημα εκτιμάται σε περίπου € 330 εκατ., το οποίο, συνυπολογιζομένων των χρεών της VIVACOM, ανέρχεται σε € 700 εκατ., το χαμηλότερο συγκριτικά με προηγούμενες αντίστοιχες διαδικασίες πώλησης της πολύπαθης εταιρείας. Σύμφωνα με την εφημερίδα Capital, στόχος του κ. Rusev και της ρωσικής τράπεζας VTB είναι να μεταπωλήσουν το πλειοψηφικό πακέτο της VIVACOM εντός του 2015 σε υψηλότερο τίμημα.

Η VTB είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος μέτοχος της VIVACOM και οργάνωσε τη δημοπρασία μετά τις εξελίξεις που έλαβαν χώρα το 2014 στην

τηλεπικοινωνιακή εταιρεία. Συγκεκριμένα και σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα, η VTB έθεσε υπό τον έλεγχό της το πλειοψηφικό πακέτο της VIVACOM, ύστερα από μια αλυσίδα γεγονότων που συνδέονται με το φυγόδικο επιχειρηματία Tsvetan Vassilev και οδήγησαν την εταιρεία σε αδυναμία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμης δόσης δανείου-γέφυρα.

Υπενθυμίζεται ότι ο κ. Vassilev διατέλεσε διευθύνων σύμβουλος της πτωχευσάσης Corporate Commercial Bank (CCB) και βασικός μέτοχος της VIVACOM (43%), μέχρι την έναρξη των δικαστικών διαδικασιών εναντίον του. Για το λόγο αυτό, οι βουλγαρικές αρχές φέρεται να παρακολουθούν από κοντά τις εξελίξεις, καθώς θεωρούν ότι ο κ. Vassilev εισήλθε στο μετοχικό κεφάλαιο της VIVACOM, υπεξαιρώντας, ουσιαστικά, καταθέσεις της CCB. Στο πλαίσιο αυτό, το βουλγαρικό Ταμείο Εγγύησης φέρεται από το βουλγαρικό τύπο να διεκδικεί από τη VIVACOM έως και € 115 εκατ. και το βουλγαρικό κράτος να έχει, μάλιστα, ήδη προχωρήσει σε σχετικά ασφαλιστικά μέτρα επί περιουσιακών στοιχείων μετόχων της εταιρείας.

Σημειώνεται, τέλος, ότι η VIVACOM και η αυστριακών συμφερόντων M-Tel είναι οι δύο μεγαλύτερες τηλεπικοινωνιακές εταιρείες της Βουλγαρίας.

◇◇◇◇◇

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Προσφυγή Ομάν σε διεθνή διαιτησία για υπόθεση CCB

Όπως αναφέρει το διεθνές πρακτορείο REUTERS αλλά και βουλγαρικά ειδησεογραφικά πρακτορεία, το μεγαλύτερο κρατικό επενδυτικό ταμείο του Ομάν ([State General Reserve Fund](#)) προσέφυγε σε διεθνή διαιτησία για την υπόθεση της Corporate Commercial Bank (CCB), της οποίας αφαιρέθηκε η άδεια λειτουργία την 6^η Νοεμβρίου 2014 (και ακολούθως κινήθηκε δικαστική διαδικασία για κήρυξή της σε πτώχευση). Σημειώνεται ότι το Ταμείο ήταν ο δεύτερος μεγαλύτερος μέτοχος της CCB, κατέχοντας ποσοστό περίπου 30%. Η πλειοψηφία των μετοχών ανήκε στην εταιρεία BROMAK, συμφερόντων του φυγόδικου επιχειρηματία, κ. Tsvetan Vassilev, ενώ μερίδιο μετοχών (περίπου 9%) διατηρούσε και η ρωσική τράπεζα VTB, η οποία δεν έχει προβεί σε αντίστοιχες με το Ομάν ενέργειες.

Οι πληροφορίες μεταξύ του βουλγαρικού τύπου και του REUTERS ως προς το διαιτητικό όργανο και το ύψος της απαίτησης του Ταμείου δε συμπίπτουν, αλλά το καλύτερα πληροφορημένο REUTERS ορθώς αναφέρει ότι η αίτηση κατατέθηκε στο Διεθνές Κέντρο Επίλυσης Διαιτητικών Διαφορών της Παγκόσμιας Τράπεζας, που εδρεύει στην Ουάσιγκτον. Πράγματι, από τη [βάση](#)

δεδομένων του Κέντρου, προκύπτει ότι στις 22 Οκτωβρίου τ.έ. το Ταμείο κατέθεσε επίσημα σχετική απαίτηση εις βάρος της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, εκπροσωπούμενης από το Υπουργείο Οικονομικών της τελευταίας (με νομικούς παραστάτες δύο δικηγορικά γραφεία εδρεύοντα σε Ουάσιγκτον και Σόφια αντίστοιχα). Σύμφωνα με το REUTERS, η απαίτηση του Ταμείου βασίζεται στη λογιστική αξία της επένδυσής του και ανέρχεται σε τουλάχιστον € 150 εκατ. Ο βουλγαρικό τύπος αναφέρει το Ταμείο αξιώνει, επίσης, τόκους για το διάστημα μεταξύ Ιουνίου – Νοεμβρίου 2014.

Απαντώντας στις ενέργειες του Ταμείου, η βουλγαρική Κυβέρνηση δια του αρμοδίου Υπουργού Οικονομικών, κ. Vladislav Goranov, δήλωσε ότι «θεωρεί αβάσιμες τις αξιώσεις εκ μέρους ενός μετόχου αφερέγγυας τράπεζας εκ του γεγονότος ότι στην τράπεζα αυτή υπήρχαν φαινόμενα κακοδιαχείρισης». Ο κ. Goranov συμπλήρωσε ότι «η Βουλγαρία είναι έτοιμη να δώσει τη μάχη της διαθέτει εμπειρία από παρόμοιες υποθέσεις και έχει ήδη προσλάβει ομάδα δικηγόρων».

Υπενθυμίζεται ότι στις 20.06.2014, η βουλγαρική Κεντρική Τράπεζα έθεσε υπό καθεστώς «ειδικής εποπτείας» την CCB, μία από τις πέντε μεγαλύτερες εμπορικές τράπεζες της χώρας, και τη θυγατρική της Victoria. Είχε προηγηθεί, την ίδια ημέρα, επίσημο αίτημα των υπευθύνων του εν λόγω χρηματοπιστωτικού ιδρύματος προς την Κεντρική Τράπεζα για παροχή στήριξης λόγω έλλειψης ρευστότητας. Η άδεια λειτουργίας της τράπεζας αφαιρέθηκε στις 06.11.2014, ενώ – με μεγάλη καθυστέρηση από τη στιγμή που αποφασίστηκε το καθεστώς ειδικής εποπτείας και αναστάλη κάθε δραστηριότητα της CCB – άρχισε στις 04.12.2014 η αποζημίωση (μόνο) των εγγυημένων καταθέσεων συνολικού ύψους € 1,9 δισεκ. Της ανάκλησης της άδειας της τράπεζας, είχε προηγηθεί η δημοσιοποίηση από την Κεντρική Τράπεζα της τελικής έκθεσης τριών ελεγκτικών/λογιστικών εταιρειών (Deloitte Audit, Ernst & Young και AFA), από την οποία προέκυπτε ότι επί συνόλου ενεργητικού € 3,41 δισεκ., η CCB έχει υποστεί ζημία της τάξης των € 2,16 δισεκ. (για την αναλυτική κατάσταση των στοιχείων ενεργητικού της τράπεζας έως 30.09, βλ. http://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_pressrelease/pr_20141022_a1_en.pdf). Σύμφωνα με το βουλγαρικό τύπο, λίγο πριν από την ανάκληση της άδειας της CCB, το Ταμείο του Ομάν είχε επισήμως καταθέσει πρόταση διάσωσης της τράπεζας δεσμευόμενο να επενδύσει σε αυτή € 1,2 δισεκ. Σύμφωνα, πάντα, με τα εν λόγω δημοσιεύματα, το σχέδιο του Ταμείου, που εντέλει απερρίφθη τόσο από την Κεντρική Τράπεζα όσο και από το Κοινοβούλιο, προέβλεπε να αναλάβει το ίδιο το 50% της CCB με το βουλγαρικό δημόσιο να αναλαμβάνει το υπόλοιπο 50%.

◇◇◇◇◇

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

- Προκήρυξη τμήματος του αυτοκινητοδρόμου Struma, προθεσμία 25.01.2016

Η βουλγαρική Εταιρεία Στρατηγικών Επενδύσεων Υποδομών δημοσίευσε προκήρυξη για την κατασκευή υποτμήματος 5 χλμ. (365+500 χλμ. έως 370+500 χλμ.) του τμήματος 3.1 του αυτοκινητοδρόμου Struma, στο οποίο περιλαμβάνεται και η σήραγγα "Zhelezница" μήκους 2 χλμ., η μεγαλύτερη που έχει έως τώρα προκηρυχθεί στη Βουλγαρία. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε περίπου € 100 εκατ., ενώ καταληκτική προθεσμία είναι η 25^η Ιανουαρίου 2016. Περισσότερες πληροφορίες καθώς και το πλήρες τεύχος της προκήρυξης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <http://www.ncsip.bg/index.php?id=15> (κωδικός προκήρυξης: 03461-2015-0008).

Το τμήμα 3.1 (Blagoevgrad – Krupnik) έχει διαιρεθεί σε δύο υποτμήματα, εκ των οποίων το πρώτο μήκους 12 χλμ. έχει ήδη ανατεθεί στην κοινοπραξία "AM Struma 3.1", στην οποία συμμετέχουν 6 βουλγαρικές εταιρείες (βλ. σχετικό χάρτη), των οποίων η προσφορά κινήθηκε στα € 70 εκατ.

Σε ό,τι αφορά τη πολυσυζητημένη σήραγγα της Kresna, που προγραμματιζόταν να κατασκευαστεί έως το 2020 και να έχει μήκος 13 χλμ., το τοπίο παραμένει θολό, καθώς, σύμφωνα με την εφημερίδα CAPITAL, η βουλγαρική κυβέρνηση πιθανώς να υπαναχωρήσει από το εν λόγω φιλόδοξο

αλλά και ιδιαίτερα δαπανηρό έργο και να αναζητήσει κάποια άλλη εναλλακτική.

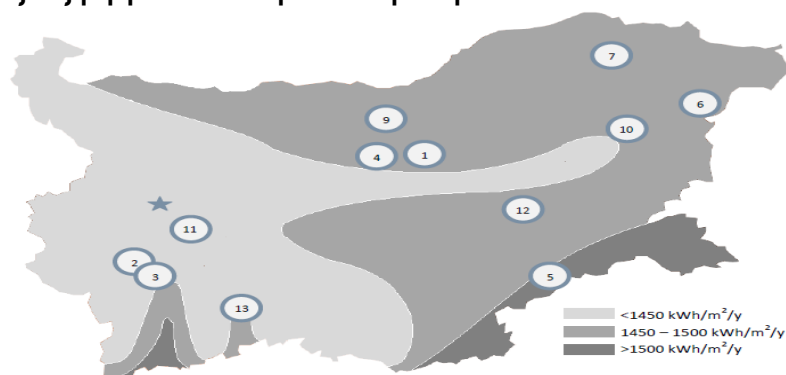
◇◇◇◇◇

ΗΛΙΟΘΕΡΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

- Ο κλάδος των ηλιακών θερμοσίφωνων στη Βουλγαρία

Η Βουλγαρία είναι χώρα μη χαρακτηριζόμενη από ομοιόμορφη ηλιοφάνεια ανά την επικράτειά της. Ο κάτωθι χάρτης αναφέρεται μεν στο θεωρητικό δυναμικό για την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών (βλ. και σχετική [έρευνα αγοράς του Γραφείου μας](#)), αλλά θεωρούμε ότι είναι χρήσιμος και για τις εταιρείες εμπορίας ηλιακών συλλεκτών με σκοπό τη θέρμανση νερού (solar water heater), καθώς επισημαίνει τις περιοχές με τη μεγαλύτερη ηλιοφάνεια:

Θεωρητικό δυναμικό (ηλιακή ενέργεια ως πηγή) και τοποθεσίες των μεγαλύτερων υπό εξέλιξη έργων στον τομέα των φωτοβολταϊκών

Πηγή: Photovoltaics in Bulgaria (2009) – Υπουργείο Οικονομίας, Ενέργειας και Τουρισμού Βουλγαρίας

Κατά συνέπεια, η ανάπτυξη του κλάδου στη Βουλγαρία συνδέεται, σε σημαντικό βαθμό, με την κατά περιοχή ηλιοφάνεια. Σε περιοχές, π.χ., όπως η Σόφια ή η βορειοδυτική Βουλγαρία, προτιμώνται άλλα μέσα θέρμανσης του ύδατος για οικιακή χρήση, όπως φυσικό αέριο ή ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες. Σε περιοχές με πιο αυξημένη ηλιοφάνεια, όπως γειτνιάζουσες με Ελλάδα και Τουρκία περιφέρειες της νότιας Βουλγαρίας, καθώς και στα παράλια της Μαύρης Θάλασσας, απαντούν συχνότερα ηλιακοί θερμοσίφωνες για οικιακή χρήση.

Είναι, πάντως, ενδιαφέρον ότι, παρά την όχι καθολική γεωγραφικά εξάπλωση των ηλιακών συλλεκτών στη βουλγαρική επικράτεια, υφίστανται δυναμικές εγχώριες εταιρείες παραγωγής προϊόντων του κλάδου. Ενδεικτικά αναφέρονται οι διακριτικοί τίτλοι [NIPPON](#) (της εταιρείας BITTEL) και [ELDOM](#) (της εταιρείας ELDOMINVEST). Η παραγωγή αξιόλογου όγκου εν λόγω προϊόντων στη Βουλγαρία επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία διεθνούς

εμπορίου της EUROSTAT (ανοιχτή βάση δεδομένων [EASY COMEXT](#)). Συγκεκριμένα, επιλέγοντας τον 8ψήφιο κωδικό 84191900 (θερμαντήρες νερού μη ηλεκτρικοί, όπου περιλαμβάνονται και οι ηλιακοί συλλέκτες για θέρμανση νερού, σύμφωνα με [εκτελεστικό κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#)), διαπιστώνουμε ότι η Βουλγαρία έχει θετικό εμπορικό ισοζύγιο στα εν λόγω προϊόντα, το οποίο, μάλιστα, βελτιώνει διαχρονικά (ιδίως προς τρίτες μη κοινοτικές χώρες). Θετικό, μάλιστα, είναι το ισοζύγιό της και με την Ελλάδα τη διετία 2013 – 2014, αλλά και με τη Γερμανία, την οποία συμπεριλάβαμε ενδεικτικά στο σχετικό πίνακα για συγκριτικούς λόγους, δεδομένης της τεχνογνωσίας της στον κλάδο:

Εισαγωγές και εξαγωγές στη Βουλγαρία «θερμαντήρων νερού μη ηλεκτρικών» (κωδικός 84191900) σε € την τριετία 2012–2014

		Jan.-Dec. 2012	Jan.-Dec. 2013	Jan.-Dec. 2014
EU28_EXTRA	IMPORT	773598	1227003	1123474
EU28_EXTRA	EXPORT	815525	1759758	3882853
EU28_INTRA	IMPORT	1440822	1124233	1133590
EU28_INTRA	EXPORT	1940608	8132730	8885378
GREECE	IMPORT	213161	175087	182271
GREECE	EXPORT	98395	1108990	729347
GERMANY (incl DD from 1991)	IMPORT	708462	407783	547305
GERMANY (incl DD from 1991)	EXPORT	214644	1402156	2206442

Πηγή: Eurostat (με “reporter” τη Βουλγαρία, δηλαδή το Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας)

Πρόσθετα στατιστικά στοιχεία μπορούν να αντλούν οι ενδιαφερόμενες εταιρείες είτε από την ως άνω βάση δεδομένων είτε απευθείας από το βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο (για αναλυτικά στοιχεία επικοινωνίας, βλ. <http://www.nsi.bg/en/content/24/basic-page/contact-us>).

◇◇◇◇◇

V. ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Ελληνική συμμετοχή στο ετήσιο χριστουγεννιάτικο φιλανθρωπικό Bazaar Σόφιας (06.12.2015)

Πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 6 Δεκεμβρίου 2015 στο Εκθεσιακό Κέντρο Σόφιας (Inter Expo Center) το Χριστουγεννιάτικο Μπαζάρ της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης International Women's Club of Sofia (IWC). Η εκδήλωση αυτή έχει πλέον καταστεί η σημαντικότερη φιλανθρωπική διοργάνωση στη Βουλγαρία λόγω της μεγάλης συμμετοχής 66 περίπου χωρών και της

προσέλκυσης μεγάλου αριθμού εθελοντών και επισκεπτών με αποτέλεσμα τη συγκέντρωση σημαντικών εσόδων που διατίθενται σε κοινωνικά ιδρύματα και σκοπούς.

Η ελληνική συμμετοχή στην εν λόγω διοργάνωση τέθηκε για τρίτη συνεχή χρονιά υπό την αιγίδα του Πρέσβη της Ελλάδας στη Σόφια κ. Δημοσθένη Στωϊδη με το Γραφείο ΟΕΥ της Πρεσβείας σε διοργανωτικό ρόλο. Η χώρα μας συμμετείχε με μεγάλη επιτυχία με δύο περίπτερα που προσέλκυσαν το έντονο ενδιαφέρον του βουλγαρικού και διεθνούς κοινού, προσφέροντας στους επισκέπτες παραδοσιακές γεύσεις και εκλεκτά ελληνικά προϊόντα (όπως οίνους, ούζο, ελαιόλαδα, ελιές, κονσερβοποιημένα τρόφιμα, γλυκά του κουταλιού, εικόνες βυζαντινής τεχνοτροπίας, είδη δώρων, ποικιλία εδεσμάτων ελληνικής κουζίνας, καφέ, κ.α.) και προβάλλοντας τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα μέσω λαχειοφόρου αγοράς με βραβεία διαμονής. Επίσης η ελληνική συμμετοχή πλαισιώθηκε από επίδειξη παραδοσιακών χορών από τη σχολή εκμάθησης ελληνικών παραδοσιακών χορών στη Σόφια «Balkantsi» και ζωντανής ελληνικής μουσικής και τραγουδιού που έτυχε θερμής υποδοχής από το βουλγαρικό κοινό.

Χάρη στις χορηγίες 70 και άνω ελληνικών εταιρειών - τα λογότυπα των οποίων προβλήθηκαν εκτενώς στο ελληνικό περίπτερο και ακόμα σε οθόνες και στο κεντρικό banner στο εκθεσιακό κέντρο - η ελληνική συμμετοχή συγκέντρωσε έσοδα που ξεπέρασαν τα 22.000 λέβα και την κατέταξαν μεταξύ των μεγαλύτερων δωρητών από τις 66 χώρες που έλαβαν μέρος στην εκδήλωση. Καθοριστική ήταν και η προσφορά εργασίας εκ μέρους πενήντα περίπου εθελοντριών/ών από την ελληνική κοινότητα στη Σόφια. Την εθνική συμμετοχή υποστήριξε από την Ελλάδα η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Η επιτυχής ελληνική συμμετοχή στη φιλανθρωπική αυτή εκδήλωση συνέβαλαν αναμφισβήτητα στη θετική προβολή της χώρας μας και στην προώθηση των ελληνικών προϊόντων και του τουρισμού. Συνέβαλαν ταυτόχρονα σημαντικά στην ανάδειξη τόσο της έμπρακτης αλληλεγγύης της ελληνικής κοινότητας προς τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στη Βουλγαρία, όσο και του υψηλού επιπέδου της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης των ελληνικών επιχειρήσεων.

Τα έσοδα της φιλανθρωπικής εκδήλωσης που υπερέβησαν τα 300.000 λέβα θα διατεθούν σε κοινωνικές σκοπούς στη Βουλγαρία, όπως υποτροφίες για ορφανά, υποστήριξη προσφύγων και απόρων και δωρεάν εξετάσεις για την πρόληψη του καρκίνου του στήθους (βλ. πλήρη λίστα φιλανθρωπικών δράσεων στην ιστοσελίδα: <http://iwc-sofia.org/project-type/charity-projects/>).

◇◇◇◇◇

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>